

יאניס ריצוס

יְנִיזַת, שִׁיר שְׁנִי

כָּל אֵימַת שֶׁהָעֶרֶב יוֹרֵד עִם הַקּוֹרְנִית הַצְּרוּכָה
 בְּקֶצֶה הָאֵבֶן
 יֵשׁ טַפַּת מַיִם אֲשֶׁר חוֹצֶכֶת מִקֶּדֶם בְּשֶׁקֶט עַד
 הַלְשֵׁד
 יֵשׁ פְּעֵמוֹן תְּלוּי עַל דֹּלֵב עֲתִיק אֲשֶׁר צוֹעֵק אֶת
 הַשָּׁנִים.

גִּצִּים מִתְנַמְנָמִים בְּתַנּוּר הָאֲדָמָה שֶׁל הַשְּׂמָמָה
 וְהַגְּגוֹת מְהֵרָה־רִים מֵה טִיב פְּלוּמַת הַפֹּז עַל
 הַשִּׁפָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הַגֶּרֶן
 – פְּלוּמָה צָהָבָה כְּמוֹ קֶלַח הַתִּירָס
 הַמִּתְעַשֵּׂן בְּצֵעַר הַשְּׂקִיעָה.

אִם הָאֱלֹהִים מִשְׁתַּרְעַת עַל שִׁיחֵי הַהֶרֶס בְּחִצָּאִית
 רְחֻכָּה מְכַתְמַת בְּעֵנָבִים.
 בְּדֶרֶךְ בּוֹכָה יֶלֶד וּמִן הַשָּׂדֶה מְשִׁיכָה לוֹ
 הַכְּבִשָּׁה שְׂאֵבְדָה אֶת יְלָדֶיהָ.

צֵל בְּמִבּוּעַ. קִפּוּאָה הַחֲבִית.
 רְטָבוֹת רְגְלֵי בְּתוֹ שֶׁל הַמְּפָרֵזֶל.
 עַל מִשְׁטַח הַשְּׁלֶחֶן הַלְחָם וְהַזֵּיִת,
 בֵּין שְׂרִיגֵי הַגֶּפֶן עֲשָׂשִׁית כּוֹכֵב הָעֶרֶב,
 וְשֵׁם גְּבוּהָ, סוֹכְבַת עַל שְׂפּוּדָה, הַגְּלֶקְסִיָּה
 מְדִיפָה נִיחוּחַ

שֶׁל קָדֵל חֲרוֹךְ, שֶׁל שׁוֹם וְשֶׁל פִּלְפֵל.

אוֹי, אֵיזָה כּוֹכֵב שֶׁל מְשִׁי יִהְיֶה נְחוּץ עוֹד
כְּדֵי שְׁמַחְטֵי הָאָרֶץ יִרְקְמוּ
לְמַעַלָּה, עַל הַכְּתָל הַצְּרוּב שֶׁל הַקִּיץ,
”גַּם זֶה יַעֲבֹר”,

כְּמָה עוֹד תִּסְחַט הָאֵם אֶת לְבָהּ
עַל שִׁבְעַת נְעָרֵיהָ הַשְּׁחוּטִים
עַד שִׁמְצָא הָאוֹר אֶת דְּרָכּוֹ בְּמַעַלָּה נִפְשָׁה.

הַעֲצָם הַזֹּאת הַבּוֹקֵעַת מֵתוֹךְ הָאֲדָמָה
מוֹדֶרֶת אִמָּה-אִמָּה אֶת הָאֲדָמָה וְאֶת מִיתְרֵי הָעוֹד,
וְהָעוֹד לְמִן אֶפְלוּלִית הָעָרֵב עִם הַכְּנֹר עַד הַשְּׁחַר
אוֹמֵר צַעַר-צַעַר בְּרוֹזְמָרִין וּבְאֲרָנִים,
וְהַחֲבָלִים מְדַנְדְּנִים בְּסַפִּינּוֹת כְּמוֹ קֶתְרוּסִים
בְּעוֹד הַסֶּפֶן שׁוֹתֶה יָם מֵרַ מְגַבִּיעַ אוֹדִיסֵאוֹס.

אוֹי, מִי יַחֲסֵם אֶפּוֹא אֶת הַכְּנִיסוֹת וְאִיזוֹ חֲרָב
תִּכְרֹת אֶת הָאֲמִץ
וְאֵיזָה מִפְתָּח יִנְעַל אֶת לִבְךָ כְּשִׁשְׁתִּי כְּנִפּוֹת
דִּלְתוֹ פְּתוּחוֹת לְרוּחָהּ
וְהוּא צוֹפֵה בְּגִנּוֹת הָאֱלֹהִים זְרוּעוֹת הַכּוֹכָבִים?

שְׁעָה גְדוֹלָה כְּמוֹ מוֹצָאֵי שַׁבָּת שֶׁל מַאי
בְּטַבְּרָנָה שֶׁל מְלָחִים,
לִילָה גְדוֹל כְּמוֹ תְּכֵנִית פֶּחַ עַל קִיר הַפְּחָח,
גְדוֹל הַשִּׁיר כְּמוֹ לֶחֶם בְּאֲרוּחַת עָרֵב
שֶׁל דּוּלָה סְפוּגִים.

וְהִנֵּה הַיָּרֵחַ שֶׁל כְּרֵתִים גּוֹלֵשׁ בְּגִלְגֵּלָת,
גַּפּ גַּפּ, עִם עֲשָׂרִים טוּרֵי אֱלוֹפִים בְּמַגְפֵיהֶם
הַגְּבוּהִים,
וְהִנֵּה אֱלֹהֵי הָעוֹלָם וַיּוֹרְדִים בְּמַדְרָגוֹת אֲנַפְלִי
מִמְלָאִים אֶת מְקַטְרָתָם בְּעֲלֵי חֶשֶׁךְ חֲתוּכִים

לחתיכות גסות,

בשפמם קורנית מרומליה בזוקה פכוכב
ושנם שרש ארן נעוץ בסלע האגאי ובמלחו.

הם נכנסו לברזלים ולאש, שוחחו עם האבנים,
כברו בערק את המות בגלגלת של סבם,
פגשו באותן גרנות את דיגניס והתישבו
לסעודת הערב,
בוצעים את הצער לשנים כפי שבצעו
על ברכם את ככר השעורים שלהם.

בואי, גבירה מלוחת עפעפים, את שבירך
פרוטה מעשנת
מדאגת העני ומרב שנים -
האהבה מצפה לך בין צמחי הקנבוס,
במערתו השחף תולה לך
את המלט השחר שלך,
וקפור הים המר מחבק את צפרון רגלך.

בענב השחר של הכרם רותח התירוש
אדם כלו,
רותח הענף באלון השרוף,
בעפר שרש המת מבקש מים
כדי לטלטל אשוח,
ומתחת לקמט שלה אוחות האם בכח
סבין.

בואי, גבירה, גבירת ביצי הזהב
של תרנגולת הברק,
באחד הימים, יום תכל, תסירי את המטפחת
ותאחזי שוב בנשק
שיהלם במצחך ברך של מאי,
שישבר רמוז השמש על סנר הכתנה שלך,

שֶׁתְּחַלְקֵי אוֹתוֹ לְבֶדֶד גְּרֵגִיר־גְּרֵגִיר לְתַרְיֶסֶר
יְתוּמִיָּה,
שִׁיזְהַר מִכָּל עֶבֶר הַיָּם כָּל עוֹד זוֹהָרִים
לְהַב הַחֶרֶב וְשִׁלַּג אֶפְרַיִל,
שִׁיֵּצֵא הַסְּרִטָן לְלֶגֶם שְׁמֵשׁ עַל חֲלוּקֵי הָאֶבֶן
וְיִשְׁלַב אֶת צְבֹתוֹתָיו.

מיוונית רמי סערי

אֲנַפְלִי הוּא שְׁמָה הֵישֵׁן שֶׁל הַעִיר נַפְפְּלִיו, בִּירְתָה הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁל יוּזֵן הַמּוֹדְרָנִית.
רוֹמְלִיָּה הוּא שֵׁם שֶׁל אִיזוֹר שֶׁכֵּלֵל חֲלָקִים מִבּוֹלְגֵרִיָּה וּמִצַּפּוֹן יוּזֵן.
דִּיגְנִיס הוּא שֵׁם הַמַּתִּיחֵס לְדַמּוֹת הַגִּיבּוֹר הָאֶפִי הַבִּיזְנֵטִי דִּיגְנִיס אֶקְרִיטָס. לְפִי
אַחַת מִגְרִסוֹת הָאֶפּוֹס מֵת הַגִּיבּוֹר רַק אַחֲרֵי מֵאֲבָקוֹ בְּכֶאֱרוֹן, נִצִּיג עוֹלָם הַשְּׂאוֹל
בְּמִיתוֹלוֹגִיָּה הַיּוּוֹנִית, מֵאֲבָק שֶׁהַתְּרַחֵשׁ בְּגוֹרְנוֹת הַשִּׁישׁ.